

ת"פ 20229/10/14 - מדינת ישראל נגד ל.א.ע ליאן ליסינג בע"מ, נעמה עמר, אליהו אלון בוחניק

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 20229-10-14 מדינת ישראל נ' ל.א.ע ליאן ליסינג בע"מ ואח'
תיק חיצוני: 9999/2014

בפני	כב' השופט אמיר סלאמה
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. ל.א.ע ליאן ליסינג בע"מ 2. נעמה עמר 3. אליהו אלון בוחניק

החלטה

1. בפני בקשת הנאשמים להחזרת תפוס, המוגשת לפי סעיף 34 לפקודת סדין הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

2. כנגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של עיסוק בעסק ללא רישוי (עבירה לפי חוק לרישוי עסקים, תשכ"ח-1968), ועיסוק בהשכרה ללא רישיון המפקח על התעבורה (עבירה לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 וצו הפיקוח מכוח חוק זה). על פי עובדות כתב האישום, החל מחודש יולי 2013 מנהלים הנאשמים עסק של מכירה, השכרה ותיווך בכלי רכב, שהינו עסק טעון רישוי בהתאם לחיקוקים הנ"ל, והכל ללא רישוי מתאים כאמור. בכתב האישום צויין כי במסגרת העסק הנדון עושים הנאשמים שימוש בכ- 92 רכבים לצרכי העסק. לכתב האישום צורפה בקשה לחילוט רכוש לפי סעיף 39 לחוק סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש), וזאת ביחס לשבעה רכבים כדלקמן (להלן - הרכבים):

רכב מ.ר. 9023363 מסוג יונדאי;

רכב מ.ר. 7512611 מסוג מאזדה;

רכב מ.ר. 2409672 מסוג קיה;

רכב מ.ר. 7544972 מסוג ניסאן;

עמוד 1

רכב מ.ר. 4834973 מסוג סיטרואן;

רכב מ.ר. 7515411 מסוג מאזדה;

רכב מ.ר. 8451964 מסוג יונדאי.

מדובר ברכבים שנתפסו ע"י המאשימה, ואשר לטענתה נמצאים בבעלות הנאשמת מס' 1, ומשמים את הנאשמים לצורך ביצוע העבירות נשוא כתב האישום.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המאשימה בקשה דחופה למתן צו הפסק עיסוק, מכוח סעיף 17 לחוק רישוי עסקים.

4. בהמשך הדברים, ובטרם נדונה בקשת המאשימה למתן צו הפסקת עיסוק, הגישו הנאשמים בקשה להשבת הרכבים התפוסים. לטענת הנאשמים, אין בידי המאשימה ראיות לכאורה לכך שהרכבים שימשו לפעילות העסק נשוא כתב האישום, דהיינו שהם הושכרו לאחרים. הנאשמים אישרו שהרכבים רשומים על שם הנאשמת מס' 1, אך טענו כי מדובר ברכבים ששימשו את בני משפחת עמר (קרובי משפחה של הנאשמת מס' 2) וזאת לצרכיהם הפרטיים. הנאשמים הפנו לעובדה שרק רכב אחד נתפס ליד מקום העסק, ואילו יתר ששת הרכבים הרחק ממקום העסק, כשהם חונים ליד בית משפחת עמר "המורחבת". הנאשמים טענו שהנטל להוכחת ראיות לכאורה לקיום קשר בין הרכבים לבין העסק הנדון מוטל על המאשימה, אשר לשיטתם לא עמדה בו. הנאשמים הפנו גם לעובדה שבאף אחד מהרכבים שנתפסו לא נמצאה אסמכתא לכך שהוא שימש לצרכי השכרה. כן טענו הנאשמים לכך שלאחר תפיסת הרכבים לא טרחה המאשימה לזמנם לחקירה נוספת, בכדי לעמתם עם הטענה שמדובר ברכבים ששימשו לצרכי ביצוע העבירות נשוא האישום. בקשת הנאשמים להשבת תפוסים נקבעה לדין באותו מועד בו נקבעה הבקשה למתן צו להפסקת עיסוק.

5. לאחר הגשת הבקשה להשבת תפוסים, ובטרם התקיים דיון בשתי הבקשות כאמור לעיל, הודיעה המאשימה שבכוונתה לחזור מהבקשה הדחופה למתן צו להפסקת עיסוק, וזאת מבלי לגרוע מטענותיה בעניין העסק ו/או הסיכונים הכרוכים בהפעלתו. לאחר מכין הגישה המאשימה תגובה מנומקת לבקשה להשבת תפוסים. לטענת המאשימה, הבקשה להשבת תפוסים לא הוגשה בהתאם לסדרי הדין הנכונים, שכן היא הוגשה במסגרת בקשה של המאשימה למתן צו להפסקת עיסוק. עוד הוסיפה המאשימה כי דין הבקשה להשבת תפוסים להידחות על הסף, וזאת משום שאין עוד לבקשה בסיס לעמוד עליו, משהודיעה המאשימה על כוונתה לחזור בה מהבקשה להפסקת עיסוק. לגופו של עניין טענה המאשימה שקיימות ראיות לכאורה לכך שהרכבים שימשו לצורך ביצוע העבירות נשוא האישום, תוך שהיא מפנה לכך שהרכבים רשומים על שם העסק (הנאשמת מס' 1), וכן לחקירות הנאשמים מס' 2 ו-3 במשטרה. לשיטת המאשימה, הטענה לפיה הרכבים שימשו לצרכים הפרטיים של משפחת עמר המורחבת הינה טענה קלושה, שאין לה אחזיה במציאות, ואשר ממילא לא הובאו לגביה כל ראיות ע"י הנאשמים.

6. ביום 27.11.14 התקיים דיון בבקשה להשבת תפוסים, וזאת במעמד הצדדים, לרבות הנאשמים 2 ו- 3 בעצמם. הצדדים חזרו על טיעוניהם.

דיון והכרעה

7. תחילה נסלק מעל הדרך את טענתה הדיונית של המאשימה, ולפיה יש לדחות על הסף את הבקשה להחזרת תפוסים, משום שהיא הוגשה במסגרת בקשתה למתן צו להפסקת עיסוק, בקשה ממנה חזרה המאשימה. אין בידי לקבל טיעון זה. אין לומר שהבקשה להשבת תפוסים הוגשה במסגרת בקשת המאשימה למתן צו הפסקת עיסוק, אלא המדובר בבקשה עצמאית, שהוגשה במסגרת ההליך הפלילי המתנהל נגד הנאשמים. אין חולק על זכותם של הנאשמים להגיש בקשה שכזו, ואין באופן הגשת הבקשה להשבת תפוסים משום ליקוי דיוני, בוודאי כזה שימנע דיון בבקשה. כאמור, הצדדים שטחו את טענותיהם בבקשת הנאשמים, כאשר המאשימה מפרטת את נימוקיה לגופו של עניין ביחס לבקשה, ולא נגרמה פגיעה כלשהי בזכויות הדיוניות של מי מהצדדים. יש אפוא לדון בבקשה לגופו של עניין, ובכך אעסוק מייד.

8. סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) מקנה למשטרה סמכות לתפיסת חפצים. סעיף קטן "א" קובע כי **"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה"**. סעיף 39 לפקודה מקנה לביהמ"ש הגוזר את דינו של נאשם סמכות להורות, בנוסף לכל עונש, על חילוט של חפץ אשר נתפס מכוח סעיף 32 לפקודה.

הכלל הוא שניתן להמשיך להחזיק בחפץ שנתפס מכוח סעיף 32 לפקודה, עד לסיום ההליכים המשפטיים נגד נאשם, אם קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירה נשוא האישום, ואם קיים פוטנציאל לחילוט הרכוש התפוס בתום ההליך הפלילי (ראו בש"פ 5769/12 תמר מזרחי נ' מדינת ישראל). במסגרת בש"פ 3750/09 אל הושאלה נ' מדינת ישראל נאמרו הדברים הבאים: **"מן הבחינה הראייתית, לשם תפיסת רכוש, כמו גם לשם קביעתו של כל אמצעי מגביל אחר להבטחת מימוש החילוט, די בשלב הביניים, בדומה לדיון בעניין מעצר נאשם עד תום ההליכים, בקיומן של ראיות לכאורה המצביעות על 'פוטנציאל חילוט', קרי על קיומו של סיכוי סביר שאם יורשעו הנאשמים, יביא הדבר לחילוט הרכוש שבמחלוקת"**.

הנה כי כן, לצורך המשך תפיסתו של רכוש שנתפס מכוח סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי עד לסיום ההליכים המשפטיים נגד נאשם, צריכים להתקיים שלושה תנאים (וזאת כאשר מטרת המשך התפיסה היא מימוש חילוט עתידי):

האחד, קיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות לנאשם;

השני, קיומו של "פוטנציאל חילוט", כלומר סיכוי סביר לכך שהרכוש התפוס יחולט במידה והנאשם יורשע בתום ההליך הפלילי;

השלישי, העדר קיומם של אמצעים אחרים, הכרוכים בפגיעה פחותה בנאשם, מאשר האפשרות הכרוכה בשלילת החפצים מהנאשם (כלל זה נהוג לכנות "חלופת תפיסה", בהשאלה מהביטוי "חלופת מעצר" הלקוח מדיני המעצר עד תום ההליכים).

ברקע יש לזכור שעסקינן בצעד הפוגע בזכויותיו של הנאשם, אשר טרם הורשע וממשיך ליהנות מחזקת החפות עד להכרעה בעניינו.

9. באשר לתנאי הראשון, אין במקרה דנן חולק על קיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירות נשוא כתב האישום. בהקשר זה יצוין, כי הנאשמים 2-3 אישרו בחקירותיהם במשטרה, כי הם עסקו, במסגרת הנאשמת מס' 1, בהשכרת רכבים לטווח ארוך.

10. התנאי השני, בעניין קיום פוטנציאל חילוט של הרכבים, הוא העומד בלב המחלוקת בין הצדדים. ביחס לתנאי זה, יש לבחון האם קיים סיכוי סביר לכך שהרשעת הנאשמים תביא לחילוט הרכבים. במוקד המחלוקת בנקודה זו עומדת השאלה, האם מדובר ברכבים ששימשו לצורך ביצוע העבירות נשוא האישום, כלומר הושכרו לאחרים. המאשימה סבורה שהיא הציגה ראיות לכאורה הקושרות בין הרכבים לבין ביצוע העבירות נשוא האישום. לשיטת הנאשמים, המאשימה לא הוכיחה, ולו לכאורה, שמדובר ברכבים ששימשו לביצוע העבירות נשוא האישום. לאחר שבחנתי את חומר הראיות אני סבור שיש לקבל את עמדת המאשימה בנדון. חומר החקירה כולל בתוכו ראיות לכאורה, המצביעות על כך שמדובר ברכבים ששימשו לביצוע העבירות המיוחסות לנאשמים.

ראשית, כל הרכבים, ללא יוצא מהכלל, רשומים על שם הנאשמת מס' 1, החברה שבמסגרתה התנהל עסק של השכרת רכבים. אכן, רישום בעלות במשרד הרישוי הינו בעל אופי דקלרטיבי, אך למעשה גם הנאשמים אינם מכחישים שהרכבים הם בבעלות עסק, כאשר טענתם מתמקדת בזהות הגורם שעשה שימוש ברכבים, ובשאלה האם הרכבים שימשו את העסק.

שנית, הנאשם מס' 3 (הרוח החיה מאחורי העסק והדמות הדומיננטית בו), נשאל בחקירתו במשטרה לגבי מצבת הרכבים של העסק, והשיב כי בעסק יש 92 רכבים. כאשר נשאל הנאשם מס' 3 היכן נמצאים הרכבים במועד חקירתו, הוא השיב כי כל הרכבים מושכרים. בשום שלב לא טען הנאשם מס' 3 בחקירתו שחלק מהרכבים הרשומים על שם העסק משמש לצרכים פרטיים של משפחת עמר. דברים אלה אינם עולים בקנה אחד עם טענת הנאשמים היום, לפיה הרכבים התפוסים, אשר רשומים על שם העסק, שימשו לצרכים הפרטיים של משפחת עמר, ולא שימשו לצורך השכרת רכבים. לכך יש להוסיף את הדברים הבאים שמסר הנאשם מס' 3 בדיון שהתקיים ביום 17.11.14: "**במועד תפיסתם הרכבים לא שימשו להשכרה של העסק, בעבר כן אבל לא בתקופה בה הם נתפסו**". הנה כי כן, הנאשם מס' 3 אישר שהרכבים התפוסים שימשו בעבר לצורך השכרה במסגרת העסק, ואף שהוא ביקש לסייג אמירה זאת בכך שבמועד תפיסת הרכבים הם לא שימשו לצורך העיסוק נשוא האישום, הרי שהדברים אינם עומדים בקנה אחד עם הגרסה המצויה ביסוד בקשת הנאשמים להשבת תפוסים.

שלישית בחקירת הנאשמת מס' 2 במשטרה, היא נשאלה כמה רכבים יש ברשות העסק, ותשובה היתה

כ- 90 רכבים. הנאשמת נשאלה היכן מצויים הרכבים במועד חקירתה, והשיבה כי היא אינה יכולה לומר במדויק היכן נמצאים כל הרכבים, אם כי "כמעט כול כלי הרכב" מושכרים (שורות 35 עד 41 לחקירתה). גם הנאשמת מס' 2 לא טענה, בשום שלב בחקירתה, שחלק מהרכבים הרשומים על שם העסק משמשים לצרכים הפרטיים של בני משפחת עמר.

רביעית, מר אייל עמר, בעלה של הנאשמת מס' 2, נחקר אף הוא בחשד לניהול העסק האמור. מר עמר הכחיש כל קשר לעסק, וכאשר נשאל האם הוא נהג ברכבי העסק הוא הכחיש זאת (שורה 102 לחקירתו). גם בכך יש להחליש את גרסת הנאשמים, ולפיה הרכבים שנתפסו שימשו את בני משפחת עמר המורחבת.

הנה כי כן, קיימות ראיות לכאורה, במידה הנדרשת בשלב זה, ולפיהן הרכבים התפוסים שימשו לביצוע העבירות נשוא כתב האישום. אל מול ראיות אלה, בולטת העובדה שהנאשמים לא פירטו מי מבני משפחת עמר עשה שימוש ברכבים, אלא הסתפקו בטענה כללית בנדון, ואף נמנעו מהבאת תצהיר של מי מבני משפחת עמר ולפיו הוא עשה שימוש ברכבים. אכן, הנטל להוכחת ראיות לכאורה לקיום קשר בין הרכבים לבין העסק הנדון הוטל על המאשימה, ובנטל זה היא עמדה, כפי שפורט לעיל. הנאשמים מצדם, אשר המידע לגבי השימוש ברכבים מצוי ברשותם, היו צריכים, לשיטתי, להביא ראיות בכדי להזים את ראיות המאשימה שנסקרו לעיל, והם יכולים היו לעשות זאת בנקל, למשל ע"י הבאת אחד מבני משפחת עמר בעניין הטענה לפיה הרכבים, כולם או חלקם או אחד מהם, שימשו לצרכי הפרטיים של המשפחה. הימנעות הנאשמים מהבאת ראיות בנדון נזקפת לרעתם.

11. סיכומם של דברים, קיימות במקרה הנדון ראיות לכאורה לכך שהרכבים שנתפסו שימשו לביצוע העבירות נשוא האישום. במצב שכזה ברי שקיים סיכוי סביר לחילוט הרכבים היה והנאשמים יורשעו, ומכאן שמתקיים התנאי בדבר פוטנציאל חילוט.

12. בכך לא תם הדיון, שכן יש לבחון כעת האם קיימת "חלופת תפיסה". השאלה היא האם ניתן להשיג את מטרת התפיסה באמצעים פחות דרסטיים מאשר המשך החזקתם בידי המאשימה. תכלית התפיסה היא להבטיח את חילוט הרכבים, ככל שניתן צו חילוט בסיום ההליכים. סבורני שניתן לאפשר את שחרור הרכבים לידי המשיבים, בתנאים אשר יבטיחו את מימוש אפשרות חילוט הרכבים, היה הנאשמים יורשעו ויוטל נגדם צו חילוט כאמור. כוונתי היא לתנאים המיועדים לצמצם את אפשרות מכירת הרכבים או ביצוע דיספוזיציה בהם; איסור שימוש בהם לצורכי העיסוק נשוא כתב האישום; והפקדת כספית להבטחת תנאי השחרור, כאשר בנדון החלטתי לקבוע סכום של ₪ 8,000 עבור כל רכב.

13. על כן, אני מורה על שחרור הרכבים לידי הנאשמים בכפוף לקיום בתנאים הבאים (מובהר כי התנאים הבאים מתייחסים לכל אחד מהרכבים התפוסים **בנפרד**):

א. נאסר על הנאשמים לעשות ברכבים שימוש לצורך ו/או בקשר לעסקים נשוא האישום. כמו כן, הנאשמים יימנעו מכל שימוש ברכבים שיש בו משום עבירה על חוק רישוי עסקים, ו/או חוק

הפיקוח על מצרכים ושירותים.

- ב. נאסר על הנאשמים למכור את הרכבים לצד שלישי ו/או להעביר את הבעלות בהם לצד שלישי ו/או לערוך דיספוזיציה כלשהי ברכבים. על הנאשמים להציג בפני המאשימה אישור מתאים של משרד הרישוי, ולפיו נרשמה במשרד הרישוי הערה בנוגע לאיסור ביצוע דיספוזיציה כאמור ביחס לרכבים.
- ג. הנאשמים ידאגו לערוך ביטוח מקיף ביחס לשני הרכבים, הכולל שעבוד לטובת המאשימה, ויציגו למאשימה אישור בדבר עריכת ביטוח כאמור.
- ד. היה ובתום ההליכים המשפטיים נגד הנאשמים יחולטו הרכבים, כולם או חלקם, מתחייבים הנאשמים להחזיר לידי המאשימה על רכב שיחולט, וזאת בתוך 10 ימים מקבלת צו חילוט כאמור.
- ה. הנאשמים יפקידו בקופת בית המשפט סך של 8,000 ₪ עבור כל רכב אותו הם מבקשים לקבלת לידיהם, וזאת להבטחת תנאי השחרור.
- ו. הפרה של תנאי השחרור תקנה למאשימה את הזכות לתפיסתם המיידית של הרכבים.

14. המזכירות תעביר החלטה זו לצדדים.

15. ב"כ המאשימה מתבקש לתאם באמצעות המזכירות את השבת תיק החקירה שנמסר לידי.

ניתנה היום, כ"ז חשוון תשע"ה, 20 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.